

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Вучэбна-метадычнае аб'яднанне вышэйшых навучальных устаноў
Рэспублікі Беларусь па адукацыі ў галіне культуры і мастацтваў

**АСНОВЫ ДРАМАТУРГІІ І СЦЭНАРНАГА
МАЙСТЭРСТВА**

**Тыпавая вучэбная праграма
для вышэйшых навучальных устаноў
па спецыяльнасці 1-17 01 05 Рэжысура свят (па напрамках)
(напрамак спецыяльнасці
1-17 01 05 – 01 Рэжысура свят (народныя))**

Мінск 2011

Складальнік

А.Я.Камінскі, старшы выкладчык кафедры рэжысуры абрадаў і свят установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”

Рэцэнзенты:

кафедра рэжысуры і майстэрства акцёра ўстановы адукацыі “Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў”;

А.А.Дудараў, старшыня грамадскага аб’яднання “Саюз тэатральных дзеячаў”, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, драматург

Рэкамендавана да зацвярджэння ў якасці тыпавой:

кафедрай рэжысуры абрадаў і свят установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 10 ад 30.03.2009 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 7 ад 09.06.2009 г.);

секцыяй “Рэжысура (па напрамках)” навукова-метадычнага савета па мастацтве тэатра, кіно, радыё і тэлебачання Вучэбна-метадычнага аб’яднання вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь па адукацыі ў галіне культуры і мастацтваў (пратакол № 11 ад 11.06.2009 г.)

Адказны за рэдакцыю *І.В.Смяян*

Адказны за выпуск *А.Я.Камінскі*

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Тыпавая вучэбная праграма “Асновы драматургіі і сцэнарнага майстэрства” прадугледжвае выкарыстанне ў навучанні студэнтаў кампетэнтнаснага падыходу і інавацыйных педагогічных тэхналогій. Значная ўвага надаецца навучанню навыкам самастойнай практычнай работы.

Працэс навучання сцэнарнаму майстэрству вядзецца ў тэарэтычнай, метадычнай і практычнай сувязі з такімі дысцыплінамі, як “Рэжысура свят”, “Асновы рэжысуры і майстэрства акцёра”, “Моўнае дзеянне ў свяце”, “Мастацка-дэкаратыўнае вырашэнне свят”, “Музычна-шумавое вырашэнне свят”. Назапашаныя веды па пералічаных дысцыплінах будуць садзейнічаць комплекснаму засваенню вучэбнага матэрыялу і стварэнню літаратурных сцэнарыяў гульнявых праграм, абрадаў, тэатралізаваных свят і прадстаўленняў, якія акумулююць у сабе элементы тэатральнага мастацтва.

Дысцыпліна “Асновы драматургіі і сцэнарнага майстэрства” з’яўляецца асноватворнай пры падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў для галіны святочнай культуры. *Мэта* яе – фарміраванне ў будучага спецыяліста прафесійнай, сацыяльна-асобаснай і метапрадметнай кампетэнцыі.

Для рэалізацыі вызначанай мэты прадугледжваецца вырашэнне наступных *задач*:

- набыццё тэарэтычных ведаў, якія вылучаюць драму як род літаратуры, разглядаюць яе кампазіцыю ў сувязі з развіццём канфліктнай асновы;

- свядомае засваенне і прымяненне ў практычнай дзейнасці тэрміналогіі і паняццёвага апарату, навыкаў вызначэння жанравай прыроды і ідэйна-тэматычнай накіраванасці твора;

- аналіз студэнтамі сістэмы канцэртнай і святочнай драматургіі ў цеснай сувязі з праблемамі мастацкай літаратуры, музыкі, тэатральнай драматургіі, эстрады, жывапісу і архітэктуры;

- станаўленне гатоўнасці выпускніка вышэйшай школы як высокакваліфікаванага спецыяліста і грамадзяніна Рэспублікі Беларусь.

У выніку засваення курса студэнт павінен *ведаць*:

- гісторыю і тэорыю драмы, віды драматургічных твораў, іх змест, форму і стыль, асноўныя жанры і асаблівасці;

- методыку напісання сцэнарыя;

- сутнасць паняццяў “характар” і “вобраз” дзеючай асобы;
- палітру выразных сродкаў;
- прыёмы тэатралізацыі ў сцэнарнай рабоце;
- спецыфічныя асаблівасці творчасці аўтара літаратурнага твора.

Студэнт павінен *умець*:

- валодаць тэрміналогіяй і паняццёвым апаратам дысцыпліны;
- ствараць інсцэнізацыю на аснове літаратурнага, выяўленчага, музычнага, фальклорнага твора;
- распрацаваць кампазіцыю на аснове драматургічнага твора;
- стварыць сцэнарый рытуалу, абраду, гульнявой праграмы, нумара, тэатралізаванага прадстаўлення, свята разнажанравай накіраванасці;
- улічваць у сцэнарыі разнажанравасць святочнага дзеяння і рознаўзроставаць удзельнікаў і глядачоў;
- ствараць сцэнарную распрацоўку нумара, эпізода, відовішча;
- адбіраць выяўленчы і музычны матэрыял з мэтай афармлення інсцэніроўкі.

Дысцыпліна “Асновы драматургіі і сцэнарнага майстэрства” сваёй структурай і зместам вызначае неабходнасць самастойнай работы не толькі пазнавальнага характару (азнаямленне з метадычнай, навуковай, даведачнай, хрэстаматычнай літаратурай, падрыхтоўка рэфератаў, кантрольных, курсавых работ), але і разнастайнай творчай працы, накіраванай на стварэнне драматургічных твораў розных узроўняў складанасці. Сярод актыўных тэхналогій работы са студэнтамі неабходна вылучыць:

- ← дыскусійныя метады (групавая дыскусія, мадэліраванне практычных сітуацый, метады кейсаў, аналіз сітуацый з практыкі і інш.);
- гульнявыя метады (імітацыйныя, дзелавыя, ролевыя гульні, “генерацыя ідэй” і інш.);
- сенсітыўны трэнінг (трэніроўка самапазнання, рэгуляванне эмацыянальных адносін да сябе і калег);
- візуальныя метады (метады ілюстрацыі, дэманстрацыі, відэаметады).

Курс згодна тэматычнай дыферэнцыяцыі падзелены на чатыры раздзелы і разлічаны на вывучэнне шматпланаванага

матэрыялу на працягу дзевяці навучальных семестраў падчас лекцыйных, семінарскіх, практычных, індывідуальных заняткаў і самастойнай работы. Вучэбная праграма дысцыпліны разлічана на 688 гадзін, у тым ліку 304 аўдыторных. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін: 32 – лекцыйныя, 162 – практычныя, 30 – семінарскія, 80 – індывідуальныя заняткі.

Па тэматыцы вывучанага матэрыялу пэўнага раздзела, выкананай практычнай і самастойнай працы рэкамендуецца выкарыстоўваць рознаўзроўневыя кантрольныя і тэставыя заданні, сцэнарны практыкум. Выніковымі формамі кантролю з'яўляюцца залікі і экзамены.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Раздзелы і тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				
	усяго	лекц.	семін. зан.	практ. зан.	інд. зан.
1	2	3	4	5	6
Уводзіны	1	1			
Раздзел I. Прадмет тэорыі драматургіі					
Тэма 1. Задума драматургічнага твора і яго асноўныя кампаненты	8	2	2	2	2
Тэма 2. Канфлікт у драматургічным творы. Скрэзнае дзеянне і супрацьдзеянне	14	2	2	8	2
Тэма 3. Элементы драматургічнай кампазіцыі	14	2	2	8	2
Тэма 4. Сцэнічны эцюд	20	2		10	8
Тэма 5. Распрацоўка сцэнарыя гульнявой праграмы	19	1		10	8
Раздзел II. Інсцэніраванне абрадава-рытуальнай дзеі, літаратурнай прозы, вуснапаэтычнага твора					
Тэма 6. Творчы працэс сцэнарнай распрацоўкі традыцыйнага абраду	17	1		12	4
Тэма 7. Этапы работы над інсцэніроўкай літаратурнай прозы і вуснапаэтычнага твора	28	2	2	16	8
Раздзел III. Стварэнне сцэнарыяў відовішчаў і прадстаўленняў розных тыпаў і жанраў					
Тэма 8. Сцэнарная распрацоўка нумара на аснове фальклорнага, музычнага, выяўленчага, вуснапаэтычнага твора	24	2		12	10
Тэма 9. Прадстаўленне. Тыпалогія жанраў. Структура прадстаўлення	11	1	2	6	2
Тэма 10. Драматургія публіцыстычнага прадстаўлення, мастацка-гістарычнага відовішча	16	2	2	8	4

1	2	3	4	5	6
<i>Тэма 11.</i> Эстрада-цыркавое, сатырычнае і пантамімічнае прадстаўленні	11	1	2	6	2
<i>Тэма 12.</i> Мастацка-спартыўнае прадстаўленне	16	2	2	8	4
<i>Тэма 13.</i> Драматургія тэатралізаванага канцэрта, фальклорнага прадстаўлення	16	2	2	8	4
<i>Тэма 14.</i> Мюзікл як найвышэйшая форма музычнага тэатралізаванага прадстаўлення	9	1	2	4	2
<i>Тэма 15.</i> Драматургія шэсця. Спецыфічныя рысы шэсцяў народных свят	12	2	2	6	2
<i>Тэма 16.</i> Карнавал. Карнавальныя дзеі традыцыйных абрадава-рытуальных комплексаў	9	1	2	4	2
<i>Тэма 17.</i> Сцэнарная распрацоўка курсавога тэатралізаванага прадстаўлення	17	1	2	10	4
Раздзел IV. Драматургія народнага свята					
<i>Тэма 18.</i> Тыпалогія святочных дзей. Асаблівасці драматургіі народнага свята	12	2	2	8	
<i>Тэма 19.</i> Методыка стварэння літаратурнага сцэнарыя народнага свята	30	2	2	16	10
Усяго...	304	32	30	162	80

ЗМЕСТ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Уводзіны

Месца і роля дысцыпліны ў сістэме выхавання рэжысёра-пастаноўшчыка народных свят, абрадава-рытуальных дзей, тэатралізаваных відовішчаў. Узаемасувязь дысцыпліны з прафілюючымі прадметамі. Размеркаванне вучэбнага матэрыялу.

Агляд літаратуры па дысцыпліне.

Раздзел I. Прадмет тэорыі драматургіі

Тэма 1. Задума драматургічнага твора і яго асноўныя кампаненты

Асаблівасці драмы як роду літаратуры. Сучаснае азначэнне драмы. Асноўныя віды, тыпы і жанры драматургіі: драма, камедыя, трагедыя. Паходжанне жанраў, іх стылістычныя асаблівасці. Параўнальная характарыстыка розных жанраў літаратуры.

Задума драматургічнага твора як першааснова творчай дзейнасці сцэнарыста, мадэль мастацкага ўвасаблення ідэі і матэрыялу тэмы. Жанр твора, яго глядацкі адрас. Узаемасувязь фэбулы і сюжэта. Тэматычны аналіз як вызначэнне актуальнай для аўдыторыі праблемы, тэарэтычнага або практычнага пытання, якое патрабуе вырашэння. Залежнасць вызначэння тэмы ад дакументальнага матэрыялу (канкрэтных жыццёвых з'яў, якія ўключаны аўтарам у твор у выглядзе вобразнага абагульнення).

Тэма 2. Канфлікт у драматургічным творы.

Скразное дзеянне і супрацьдзеянне

Драматургічнае дзеянне і яго структура. Драматычная сітуацыя галоўных герояў як пачатак канфлікту. Узаемадзеянне драматычнага канфлікту і альтэрнатыўнага фактару. Драматычная перыпетыя. Развіццё драматычнай сітуацыі ў канфлікце. Арыенціры для канфлікту. Асноўныя віды пабудовы канфлікту ў творах драматургіі: герой–герой, герой–асяроддзе, герой–гледзельная зала. Дзеянне ў драматургічным творы. Барацьба тэмы і контртэмы ў развіцці канфлікту. Скразное дзеянне і супрацьдзеянне як непарыўная чарада перашкод пратаганістаў і антаганістаў. Скразное дзеянне як практычнае і паслядоўнае развіццё тэмы.

Тэма 3. Элементы драматургічнай кампазіцыі

Архітэктоніка як паслядоўнасць і суразмернасць частак, якія аб'яднаны ў адзінае ідэйна-тэматычнае цэлае, іх функцыянальная накіраванасць. Асноўныя элементы-падзеі кампазіцыйнага рашэння: экспазіцыя (яе задачы, віды экспазіцый); завязка – момант узнікнення асноўнага канфлікту твора; развіццё дзеі – лагічная і эмацыянальная падрыхтоўка галоўнай падзеі; кульмінацыя – найвышэйшы эмацыянальны пункт у развіцці тэмы; развязка – момант вырашэння асноўнага канфлікту твора; фінал – завяршальная частка, эмацыянальна-сэнсавы вынік твора. Фінал як крытэрыі кампазіцыйнай цэласнасці драматургічнага твора.

Эпізод. Віды эпізодаў па функцыянальным прызначэнні. Падзел твора на акты, карціны, эпізоды. Пралог і эпілог як формы арганізацыі літаратурнага матэрыялу твора.

Тэма 4. Сцэнічны эцюд

Сцэнічны эцюд як першааснова малых формаў драматургіі. Задума эцюда, распрацоўка яго лібрэта на аснове асабістых назіранняў, рэпрадукцыі, музычнага твора, вуснапаэтычнага твора з вызначэннем канфліктнай асновы, выкарыстаннем умоўных вырашэнняў. Сістэма ўзнікнення і эфектыўнай рэалізацыі сцэнарна-мастацкімі сродкамі драматургічнай сітуацыі: дакладная пастаноўка праблемы эцюда, выкарыстанне дакументальнага і мастацкага матэрыялу ў адпаведнасці з логікай узаемадзеяння “праўды факта” і “праўды жыцця”, кампазіцыйныя прыёмы, адрас інтэлектуальнага і эмацыянальнага ўздзеяння.

Тэма 5. Распрацоўка сцэнар'я гульнявой праграмы

Драматургія гульнявых праграм. Мантаж гульнявых эпізодаў у залежнасці ад выяўлення інтэлектуальных і фізічных здольнасцей аўдыторыі. Кампазіцыйная пабудова, сюжэтны ход праграмы. Уключэнне маналогаў вядучых, прыказак, прымавак, вакальнага матэрыялу ў сцэнарый гульнявой праграмы. Увядзенне персаніфікацыі, распрацоўка прыёмаў актывізацыі гледачоў. Лагічнасць, рытмічнасць пераходаў і тэкставых звязак у сцэнарыі.

Раздел II. Інсцэніраванне абрадава-рытуальнай дзеі, літаратурнай прозы, вуснапаэтычнага твора

Тэма 6. Творчы працэс сцэнарнай распрацоўкі традыцыйнага абраду

Вызначэнне ідэйна-тэматычнай накіраванасці агульнакурсавога традыцыйнага каляндарнага ці сямейна-бытавога абраду. Рэстаўрацыя, рэканструкцыя, трансфармацыя як сучасныя формы ўвасаблення абраду. Вывучэнне генезісу абраду, яго структуры і выразных сродкаў. Збор фальклорна-этнаграфічных матэрыялаў.

Сцэнарная распрацоўка абраду з вызначэннем тэмы, ідэі, апісаннем месца дзеяння, мастацка-дэкаратыўнага афармлення, літаратурных тэкстаў і аўтарскіх рэмарак, раскрыццём сцэнарнага ходу, кампазіцыйнай пабудовы і вобразнага вырашэння.

Тэма 7. Этапы работы над інсцэніроўкай літаратурнай прозы і вуснапаэтычнага твора

Вызначэнне тэмы і контртэмы твора. Аналіз сюжэта і характараў дзеючых асоб. Падзейны рад твора. Скразное дзеянне і скразное контрдзеянне. Падзея і прапанаваныя абставіны. Драматычная сітуацыя і альтэрнатыўны фактар. Драматычныя перыпетыі і катарсіс. Развіццё драматычнай сітуацыі ў канфлікце. Пошук сцэнічнай формы і вобраза інсцэніроўкі – сінтэзу трох пачаткаў: пластычнага, мастацка-дэкаратыўнага і музычнага.

Этапы стварэння інсцэніроўкі: выбар літаратурнага матэрыялу прозы (урывак з рамана, аповесці, апавяданне, легенда, паданне, казка, дакументальная проза, нарыс, рэпартаж, гумарэска); пошук формы ўвасаблення твора; напісанне літаратурнага сцэнарыя з улікам месца і часу дзеяння, канфліктнай сітуацыі.

Раздел III. Стварэнне сцэнарыяў відовішчаў і прадстаўленняў розных тыпаў і жанраў

Тэма 8. Сцэнарная распрацоўка нумара на аснове фальклорнага, музычнага, выяўленчага, вуснапаэтычнага твора

Нумар як самастойная форма сцэнічнай дзеі. Месца і роля нумара ў драматургіі прадстаўлення розных тыпаў. Сцэнарная

распрацоўка нумара абранага жанру (харэаграфія, пантаміма, цыркавое мастацтва, вакал, размоўны жанр і інш.) у суадноснасці з тэмай і звышзадачай прадстаўлення, тэматычнага канцэрта, рэвю, шоу-праграмы. Нумар сінтэтычнага складу, пабудаванага на спалучэнні некалькіх разнажанравых элементаў.

Тэма 9. Прадстаўленне. Тыпалогія жанраў. Структура прадстаўлення

Рэжысёрская задума тэатралізаванага прадстаўлення як аснова для літаратурна-драматургічнай работы над сцэнарыем. Суадносіны паняццяў “ілюстрацыя” і “тэатралізацыя”.

Віды і формы мастацкіх відовішчаў: літаратурна-музычная кампазіцыя, тэатр аднаго акцёра, тэатралізаванае, публіцыстычнае, сатырычнае, фальклорнае прадстаўленні, прадстаўленне-дакумент, прадстаўленне-пантаміма, тэатралізаваны канцэрт, шоу-праграма, эстраднае рэвю, мюзікл.

Структура прадстаўлення. Эпізод – фарміруючая адзінка прадстаўлення як арганізаваная сукупнасць нумароў (мантажных адзінак), аб’яднаных паміж сабой тэматычна і дзейсна. Вобразнае рашэнне эпізоду.

Функцыі мантажу ў відовішчы і прадстаўленні, іх значэнне для структурнай і кампазіцыйнай пабудовы. Лагічнае аб’яднанне матэрыялу ў тэатралізаваным прадстаўленні. Прыёмы паралельнага, паслядоўнага мантажу эпізодаў у прадстаўленні. Мантаж нумароў па прынцыпе кантрасту, кантрапункта.

Сцэнарна-рэжысёрскі ход як вобразны рух аўтарскай канцэпцыі, накіраваны на дасягненне мэты эмацыянальнага, педагогічнага ўздзеяння. Пошук арыгінальнага аўтарскага сцэнарна-рэжысёрскага ходу. Сцэнарна-рэжысёрскі ход як носьбіт вобразнасці прадстаўлення.

Тэма 10. Драматургія публіцыстычнага прадстаўлення, мастацка-гістарычнага відовішча

Жанры публіцыстычных прадстаўленняў. Дакумент ці жыццёвы факт – неабходная ўмова стварэння сцэнарыя публіцыстычнага прадстаўлення. Прыклады выкарыстання дакументаў і жыццёвых фактаў. Гістарычная падзея як крыніца драматычных канфліктаў. Стварэнне сцэнарыяў публіцыстычных тэатралізаваных дзей на мемарыяльных комплексах і ля помнікаў гісторыі. Асноўныя формы мемарыяльных дзей. Вывучэнне

гістарычных фактаў і дакументаў – аснова задумы сцэнарнага мастацка-гістарычнага відовішча. Вобразнае бачанне відовішча як пошук літаратурнага і музычнага эквіваленту пластычнаму – у камені. Пошук каляровых спалучэнняў, музычна-гукавога фону, пластычных бачанняў. Мантажны прыём, сцэнарна-рэжысёрскі ход і кампазіцыйная пабудова відовішча. Літаратурны сцэнарый і яго музычная партытура.

Тэма 11. Эстрадна-цыркавое, сатырычнае і пантамімічнае прадстаўленні

Эстрадна-цыркавое прадстаўленне – сінтэз эстрадных і цыркавых нумароў розных жанраў, аб’яднаных агульнай ідэйна-тэматычнай накіраванасцю. Вядучыя эстрадна-цыркавога прадстаўлення. Асноўныя віды арыгінальнага жанру і яго сувязь з іншымі традыцыйнымі цыркавымі жанрамі.

Выкарыстанне для распрацоўкі сюжэтных нумароў і пабудовы эпизодаў сатырычнага прадстаўлення вуснапаэтычных твораў. Выкарыстанне масак для вобразаў адмоўных персанажаў. Стварэнне сатырычнага прадстаўлення ў формах маскараду, карнавалу. Карыкатурны, шаржыраваны выгляд знешніх рыс галоўных герояў.

Прадстаўленне-пантаміма як самастойны тып. Сюжэтнае прадстаўленне майстра-міма, разлічанае на некалькі хвілін. Групавае сюжэтнае пантаміма як прадстаўленне, пабудаванае на сувязі асобных нумароў і эпизодаў у развіцці дзеі. Вобразная сістэма пантамімы: кампазіцыйна пабудаваныя пластычныя змены са знакавымі паўзамі, фіксуемымі пластычнымі сімваламі, падтрыманымі калярова-музычнымі спалучэннямі.

Тэма 12. Мастацка-спартыўнае прадстаўленне

Масавыя мастацка-спартыўныя прадстаўленні як жанр відовішча мастацтва. Гісторыя і развіццё жанру, яго фарміраванне ў структуры фізкультурных парадаў 30-х гг. XX ст. Прадстаўленні беларускіх спартыўных дэлегацый на Усесаюзных фізкультурных парадах 1938, 1939 гг. Дзейнасць рэжысёраў паточных гімнастычных практыкаванняў (“Беларуская ваза”). Выкарыстанне вазы і яе мадыфікацый у работах спартыўных рэжысёраў. Нараджэнне мастацка-спартыўных прадстаўленняў на аснове спалучэння масавых гімнастычных выступленняў з харэаграфіяй.

Музыка як кампанент мастацка-спартыўных прадстаўленняў. Іх сцэнарна-рэжысёрская задума.

Месца і роля мастацка-спартыўнага прадстаўлення як самастойнага блока народнага свята, фестывалю мастацтваў, цырымоній адкрыцця і закрыцця спартакіяд. Падпарадкаванасць ідэйна-тэматычнай выразнасці блоку мастацка-спартыўных дзей тэматыкі і звышзадачы свята. Фінал мастацка-спартыўнага прадстаўлення як завершаны вобраз-метафара свята.

Тыпалогія відовішчаў на вадзе (тэматычнае, мастацка-спартыўнае, гістарычна-батальнае, тэатралізаванае дзіцячае і інш.). Відовішчы адкрыцця і закрыцця свята на вадзе. Спартыўныя спаборніцтвы на воднай акваторыі. Відовішча на вадзе як эпізод свята.

Тэма 13. Драматургія тэатралізаванага канцэрта, фальклорнага прадстаўлення

Тэатралізаваны канцэрт як зборнае, сінтэтычнае сцэнічнае дзеянне, у якім сродкамі мантажу аб'ядноўваюцца розныя віды і жанры мастацтва. Мантажны прыём і драматургічны ход тэматычных блокаў. Пабудова лагічнай паслядоўнасці нумароў па прынцыпе ўзрастання эмацыянальнага ўздзеяння на глядача. Выразныя сродкі (музыка, святло, гук, экран, спецэфекты) у сцэнарна-рэжысёрскай распрацоўцы кожнага нумара.

Тэатралізацыя канцэртнай праграмы (прадстаўленне нумароў канферансье, пошукі драматургічных ходоў, якія аб'ядноўваюць асобныя нумары). Роля вядучага ў тэатралізаваным канцэрце. Выкарыстанне прыёмаў імправізацыі ў рабоце вядучага.

Асноўныя віды фальклорных прадстаўленняў. Багацце і разнастайнасць жанраў народнага мастацтва як аснова выбару тэматычнага матэрыялу да фальклорных канцэртаў і прадстаўленняў. Уплыў рэгіянальных і мясцовых асаблівасцей на адбор і спалучэнне мастацкага матэрыялу ў адзіную драматургічную кампазіцыю.

Стварэнне сцэнарыя на сюжэтна-гульнявой аснове.

Тэма 14. Мюзікл як найвышэйшая форма музычнага тэатралізаванага прадстаўлення

Мюзікл (музычная камедыя) як самастойны сцэнічны жанр, роднасны аперэце, музычна-сцэнічны твор з нескладаным сюжэтам, у якім спалучаюцца дыялогі, музыка, вакал, харэагра-

фія. Галоўнае структурнае адрозненне мюзікла ад аперэты, камічнай оперы, вадэвіля, бурлеска. Асноўныя элементы жанру – харэаграфія, пластыка, акрабатыка, вакал і моўны дыялог. Дасканалае веданне літаратуры і музыкі ў стварэнні сцэнарыя мюзікла.

П’еса як аснова мюзікла. Аснова тэатральных і кінамузіклаў – творы класічнай і сучаснай літаратуры.

Тэма 15. Драматургія шэсця.

Спецыфічныя рысы шэсцяў народных свят

Шэсце як тып відовішча. Сацыяльная значнасць шэсця і яго функцыі. Разнавіднасці шэсцяў. Шэсце-працэсія як рытуальная рэлігійная форма свят рознага зместу. Святы ў гонар багоў сонца, урадлівасці, багіні мудрасці ў Старажытнай Грэцыі. Трыумфальныя шэсці рымскіх палкаводцаў і імператараў. Царкоўныя шэсці ў гонар хрысціянскіх свят, шэсці на гарадскіх святах эпохі Сярэднявечча, у межах містэрыяльных дзей эпохі Адраджэння, пахавальныя працэсіі і інш. Дэманстрацыя як традыцыйная частка свята гісторыка-палітычнага тыпу. Ідэалагічная сутнасць маніфестацыі. Разнастайнасць выяўленчых сродкаў у маніфестацыі: плакаты, лозунгі, скандзіраванне палітычных або эканамічных патрабаванняў, агульныя спевы, прыпынкі з паказам сатырычных сцэнак і інш. Ваенныя, музычна-духавыя парады са спартыўнай атрыбутыкай, практыкаваннямі гімнастаў. Карнавальнае шэсце.

Асноўныя заканамернасці драматургіі шэсця.

Карнавалізацыя шэсцяў у народных святах земляробчага календара. Імпровізацыя ўдзельнікаў, адсутнасць падзелу на артыстаў і гледачоў. Шэсце ўдзельнікаў свята па вёсцы як спосаб актывізацыі гледачоў, далучэнне іх да ўдзелу, інфармацыя аб пачатку святочнай дзеі. Шэсце як тэатралізаваная форма стварэння перадсвяточнай атмасферы. Выразныя сродкі і асаблівасці рознаварыянтных вулічных шэсцяў у абрадавых святах.

Тэма 16. Карнавал. Карнавальныя дзеі традыцыйных абрадава-рытуальных комплексаў

Сацыяльна-псіхалагічная сутнасць карнавалу. Святочнае светаадчуванне – “карнавальны смех”, яго сутнасць. Паліткарнавалы Савецкай Расіі і Беларусі 20–30-х гг. XX ст.

Карані карнавалу ў рытуальна-абрадавых дзеях старажытных народаў. Карнавальныя элементы і дзеі ў святах народнага

календара беларусаў. Карнавальныя маскі ў структуры каляндарных урачыстасцей. Маскіраванне як прыём рэалізацыі індывідуальнага творчага пачатку ўдзельнікаў карнавалу.

Мастацкая каштоўнасць народнага карнавалу – здольнасць да гратэскавасці, стылізацыі, схематычнасці або акцэнтацыі пэўных рыс удзельнікаў тэатралізавана-абрадавых дзей.

Травестызм – абрадавая форма карнавальнага маскіравання, перамена полу ўдзельнікаў свята. Выкарыстанне масак і абрадавых касцюмаў хатніх і дзікіх жывёл. Карнавальныя зааморфныя і антрапаморфныя персанажы, лялькі і пудзілы ў абрадах калядавання, шчадравання. Карнавальныя элементы Масленіцы на розных этапах эвалюцыі свята.

Тэма 17. Сцэнарная распрацоўка курсавога тэатралізаванага прадстаўлення

Асноўныя этапы работы над распрацоўкай сцэнарнага тэатралізаванага прадстаўлення, відовішча. Характарыстыка паняццяў “сцэнарны план”, “літаратурны сцэнарый”, “мантажны ліст” у кантэксце асноўных этапаў работы над сцэнарыем. Вызначэнне канструктыўных элементаў як важнейшы этап творчай дзейнасці сцэнарыста. Асноўныя законы кампазіцыі: цэласнасць, узаемасувязь і супадначаленасць частак цэламу, падначаленасць выразных сродкаў аўтарскай задуме. Нумар і эпізод як адзінкі сцэнічнай інфармацыі. Характарыстыка асноўных кампазіцыйных элементаў сцэнарнага: экспазіцыя, завязка, развіццё дзеяння, кульмінацыя, развязка і фінал.

Раздзел IV. Драматургія народнага свята

Тэма 18. Тыпалогія святочных дзей.

Асаблівасці драматургіі народнага свята

Свята як комплекс абрадава-рытуальных, мастацка-відовішчных, спартыўных, забаўляльных, гульнявых формаў. Выхаваўчы патэнцыял свят. Адноўтраванне ў іх гістарычных, эканамічных, матэрыяльных і маральных каштоўнасцей соцыуму, народа.

Асноўныя тыпы свят. Прыналежнасць народнага свята да канкрэтнай сферы дзейнасці людзей, яго галоўныя функцыі. Падзел народнага свята на структурныя элементы. Законы кампазіцыйнай пабудовы народнага свята.

Дакументальная аснова сцэнарыя народнага свята. Стварэнне драматургічнай асновы сцэнарыя эмацыянальна-вобразнымі сродкамі. Вызначэнне жанравай накіраванасці свята як сродак найбольш поўнага раскрыцця аўтарскай ідэі.

Эмацыянальнае і інтэлектуальнае ўздзеянне на аўдыторыю як асноўная задача драматурга. Элементы актывізацыі і імправізацыі гледача ў сцэнарыі. Роля персаніфікаваных вядучых у народным свяце як арганізатараў дзеяння паміж эпізодамі, тэматычнымі блокамі. Характарыстыка асноўных функцый вядучага і прыёмы іх рэалізацыі.

Тэма 19. Методыка стварэння літаратурнага сцэнарыя народнага свята

Сцэнарый – драматургічная аснова тэатралізаванага дзеяння. Структура і кампазіцыя сцэнарыя: трохчастканасць, палярнасць, суадносіны частак у цэлым. Рэжысёрская задумка – галоўны вектар арганізацыі частак у драматургічнае цэлае. Прыём тэатралізацыі ў сцэнарнай рабоце.

Этапы стварэння літаратурнага сцэнарыя: распрацоўка тэмы, канкрэтызацыя задумкі ў выбары жанру, вызначэнне ідэі – аўтарскага вобразнага бачання свята, вызначэнне прадмета барацьбы; збор мастацкага матэрыялу (фальклорнага, этнаграфічнага, паэтычнага, празаічнага, вакальнага, музычнага, харэаграфічнага, тэатральнага, іканаграфічнага, дакументальнага, архіўнага, кінаматэрыялаў); напісанне сцэнарыя (вызначэнне кампазіцыйнай пабудовы, сцэнарна-рэжысёрскага ходу, яго носбітаў, жанравых і стылістычных асаблівасцей сцэнарыя, прыёмаў мантажу эпізодаў у свяце, спосабаў актывізацыі ўдзельнікаў і гледачоў).

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

Аль, Д.Н. Основы драматургии / Д.Н.Аль. – СПб.: СПбГУКИ, 2005. – 280 с.

Аристотель. Об искусстве поэзии / Аристотель. – М.: Наука, 1957. – 324 с.

Барбой, Ю.М. Структура действия и современный спектакль / Ю.М.Барбой. – Л.: ЛГИТМИК, 1988. – 200 с.

Булгаков, М.А. Пьесы / М.А.Булгаков. – М.: Сов. писатель, 1987. – 656 с.

Генкин, Д.М. Сценарное мастерство культпросветработника / Д.М.Генкин, А.А.Конович. – М.: Сов. Россия, 1984. – 136 с.

Гуд, П. А. Драматургія і рэжысура гульніва-забаўляльных праграм у народным свяце / П.А.Гуд // Аматырская творчасць: устойлівыя і новыя тэндэнцыі: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф. (22–23 кастр. 1998 г.) / БелПІК. – Мн., 1999. – С. 130–133.

Гуд, П.А. Беларускае Купалле: кампазіцыя і семантыка абрадавых дзей / П.А.Гуд. – Мн.: БДУ культуры, 1999. – 137 с.

Гуд, П.А. Беларускі кірмаш / П.А.Гуд, Н.І.Гуд. – Мн.: Польша, 1996. – 270 с.: іл.

Гуд, П.А. Мастацтва феерверкаў / П.А.Гуд. – Мн.: Мэджик Бук, 2007. – 100 с.: іл.

Добрев, Ч. Мир драмы / Ч.Добрев. – М.: Искусство, 1983. – 325 с.

Дудараў, А.А. Князь Вітаўт: п'есы / А.А.Дудараў. – Мн.: Маст. літ., 2005. – 318с.

Захава, Б.Е. Мастерство актера и режиссера / Б.Е.Захава. – М.: Просвещение, 1971. – 247 с.

Камінскі, А.Я. Зімовыя святы / А.Я.Камінскі. – Мн.: Чатыры чвэрці, 2010. – 143 с.

Камінскі, А.Я. Рэжысура традыцыйнага абраду / А.Я.Камінскі. – Мн.: БДУ культуры і мастацтваў, 2009. – 113 с.

Карягин, А.А. Драма как эстетическая проблема / А.А.Карягин. – М.: Наука, 1971. – 224 с.

Лоусон, Дж. Г. Теория и практика создания пьесы и кино-сценария / Дж. Г. Лоусон. – М.: Искусство, 1960. – 234 с.

Малочаевская, И.Б. Метод действенного анализа в создании инсценировки / И.Б. Молочаевская. – Л.: ЛГИТМИК, 1988. – 45 с.

Марков, О.И. Сценарно-режиссерские основы художественно-педагогической деятельности клуба: учеб. пособие для

студентов ин-тов культуры / О.И.Марков. – М.: Просвещение, 1988. – 158 с.: ил.

Митта, А. Кино между адом и раем / А.Митта. – М.: ЭКСМО-Пресс: Подкова, 2002. – 480 с.

Мурзич, А. Театр Романа Виктюка. Из точки в вечность / А.Мурзич. – СПб.: Знание, 2008. – 688 с.: ил.

Овсянников, С. Зрелищность и выразительность театрализованного представления / С.Овсянников. – СПб.: [Б.и.], 2003. – 376 с.

Осовцев, С.М. Драматургия и театр в системе искусств / С.М.Осовцев. – СПб.: СПбГУКИ, 2000. – 148 с.

Пави, П. Словарь театра / П.Пави. – М.: Прогресс, 1991. – 504 с.: ил.

Петров, Б.Н. Массовые спортивно-художественные представления: основы режиссуры, технологии, организации и методики / Б.Н.Петров. – М.: ТВТ Дивизион, 2006. – 374 с.: ил.

Розовский, М.Г. Превращение / М.Г.Розовский. – М.: Сов. Россия, 1983. – 110 с.

Рубб, А.А. Тайна режиссерского замысла / А.А.Рубб. – М.: МАПОМТПП, 1999. – 100 с.

Рутберг, И. Пантомима, движение и образ / И.Рутберг. – М.: Сов. Россия, 1981. – 160 с.

Силин, А.Д. От замысла к воплощению / А.Д.Силин. – М.: МАПОМТПП, 1999. – 100 с.

Судакова, И.И. От этюда к спектаклю / И.И.Судакова. – М.: Искусство, 1969. – 107с.

Товстоногов, Г.А. Зеркало сцены / Г.А.Товстоногов. – Л.: Искусство, 1980. – Кн. 1: О профессии режиссера. – 303 с.: ил.

Товстоногов, Г.А. Зеркало сцены / Г.А.Товстоногов. – Л.: Искусство, 1980. – Кн. 2: Статьи. Записи репетиций. – 311 с.: ил.

Туманов, И.М. Режиссура массового праздника и театрализованного представления / И.М.Туманов. – Л.: Искусство, 1974. – 47с.

Хализев, В. Драма как род искусства / В.Хализев. – М.: Искусство, 1978. – 240 с.

Холодов, Е. Язык драмы / Е.Холодов. – М.: Искусство, 1978. – 240 с.

Черняк, Ю.М. Образный строй праздника и зрелища / Ю.М.Черняк. – Мн.: Технопринт, 2003. – 211 с.

Черняк, Ю.М. Режиссура праздников и зрелищ / Ю.М.Черняк. – Мн.: ТетраСистемс, 2004. – 221 с.

Черняк, Ю.М. Театрализованное представление в массовом празднике-юбилее города / Ю.М.Черняк. – Мн.: Минск. ин-т культуры, 1989. – 17 с.

Чечетин, А.И. Искусство театрализованных представлений / А.И.Чечетин. – М.: Сов. Россия, 1988. – 136 с.

Шароев, И.Г. Режиссура эстрады и массовых представлений / И.Г.Шароев. – М.: Просвещение, 1986. – 463 с.

Эфрос, А. Репетиция – любовь моя / А.Эфрос. – М.: Панас, 1993. – 318 с.

Эфрос, А. Профессия: режиссер / А.Эфрос. – М.: Панас, 1993. – 368 с.

Эфрос, А. Продолжение театрального романа / А.Эфрос. – М.: Панас, 1993. – 432 с.

Эфрос, А. Книга четвертая / А.Эфрос. – М.: Панас, 1993. – 432 с.

Яхонтов, В.Н. Театр одного актера / В.Н.Яхонтов. – М.: Искусство, 1958. – 455 с: ил.

Дадатковая

Беляев, И.К. Спектакль без актера / И.К.Беляев. – М.: Искусство, 1982. – 151 с.

Бояджиев, Г.Н. От Софокла до Брехта за 40 театральных вечеров / Г.Н.Бояджиев. – М.: Просвещение, 1988. – 351 с.: ил.

Гуд, П.А. Рэжысура традыцыйнага абраду: вучэб. праграма / П.А.Гуд, А.Я.Камінскі. – Мн.: Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў, 2006. – 16 с.

Гуд, П.А. Святы, якія заўжды з намі: гульнівыя праграмы “Ад Каляд да Пакроваў” / П.А.Гуд. – Мн.: Красіка-Прынт, 2000. – 224 с.

Енгибаров, Л. Раздумья клоуна-мима / Л.Енгибаров // Искусство клоунады. – М.: Искусство, 1969. – 326 с.

Камінскі, А. На стрэчанне: сцэнарый фестывалю фальклорных калектываў / А.Я.Камінскі // Культура. – 2008. – № 5.

Камінскі, А. Сырны тыдзень: сцэнарый народнага свята / А.Я.Камінскі // Культура. – 2008. – № 5.

Кампус, Э.Ю. О мюзикле / Э.Ю.Кампус. – Л.: Музыка, 1983. – 128 с.

Пропп, В.Я. Проблемы комизма и смеха / В.Я.Пропп. – СПб.: Алетейя, 1997. – 288 с.

Сулимов, М.В. Режиссер: профессия и личность: из опыта работы с режиссерским курсом / М.В.Сулимов. – М.: Искусство, 1991. – 175 с.

Чарняк, Ю. М. Асаблівасці драматургіі мастацка-гульнівых праграм / Ю.М.Чарняк // Праблемы ўдасканалення гуманітарнай і прафесійнай адукацыі: тэз. дакл. на навук.-метад. канф. (2–3 лют. 1995 г.) / Бел. ун-т культуры. – Мн., 1995. – С. 55–56.

Шароев, И.Г. Многоликая эстрада / И.Г.Шароев. – М.: Вагрус, 1995. – 413 с.

ДАДАТКІ

Дадатак 1

Крытэрыі ацэнкі ведаў студэнтаў па дзесяцібальнай сістэме

1 – *нездавальняюча* – адмова ад адказу або заданні не выкананы; студэнт не можа асвятліць тэарэтычныя пытанні; не знаёмы з літаратурай па праграме; паказаў поўную непадрыхтаванасць для далейшага навучання ў ВНУ.

2 – *амаль здавальняюча* – фрагментарныя веды ў межах адукацыйнага стандарта; студэнт не знаёмы са спецыяльнай літаратурай, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; не адпрацаваў асноўныя практычныя, індывідуальныя заняткі, не падаў да абароны сцэнарны матэрыял па праграме семестра; не здольны працягваць навучанне або прыступіць да прафесійнай дзейнасці без дадатковых заняткаў з выкладчыкам па адпаведнай дысцыпліне.

3 – *здавальняюча* – недастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарта; некампетэнтнасць у вырашэнні стандартных задач, слабае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны; няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках вывучаемай дысцыпліны; студэнт выканаў асобныя заданні па распрацоўцы сцэнарнага матэрыялу, прадугледжанага праграмай, ідэйны і мастацкі ўзровень якога адпавядае маральна-эстэтычным патрабаванням грамадства, але мае шэраг недахопаў і патрабуе далейшай працы па ўдакладненні.

4 – *дастаткова здавальняюча* – дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарта; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі; даюцца лагічныя адказы на пытанні; уменне рабіць высновы без істотных памылак; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць у рашэнні стандартных задач; пры наяўнасці цікавай творчай задумы вобразнага вырашэння сцэнарнага матэрыялу дапушчаны істотныя памылкі ў распрацоўцы кампазіцыі, драматургічнай структуры твора; студэнт не засвоіў навыкаў калектыўнай работы; малаініцыятыўны, эпизадычна прымае ўдзел у выступленнях групы.

5 – *амаль добра* – дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы: выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічна пра-

вільныя адказы на пытанні, уменне рабіць высновы; студэнт засвоіў асноўную літаратуру, рэкамендаваную вучэбнай праграмай дысцыпліны, умее арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку, аднак не праявіў творчых адносін да якаснага выканання заданняў, не адрозніваўся актыўнасцю на практычных, індывідуальных і іншых формах вучэбных заняткаў; дапускае некаторыя памылкі пры адказе па методыцы стварэння сцэнарных распрацовак. Веды, навыкі і ўменні эпизадычна выкарыстоўваюцца ў сцэнарнай практыцы.

6 – добра – дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды па тэорыі драматургіі ў аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі; студэнт самастойна выканаў усе прадугледжаныя праграмай заданні, засвоіў асноўную літаратуру, рэкамендаваную праграмай; праявіў дастатковыя здольнасці да самастойнага папаўнення ведаў і развіцця індывідуальных прафесійных даных у галіне сцэнарнага майстэрства; дастаткова высокі ўзровень культуры выканання заданняў. Веды, навыкі і ўменні перыядычна выкарыстоўваюцца ў сцэнарнай практыцы.

7 – вельмі добра – сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх пастаўленых пытаннях у аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), граматычныя і лагічныя адказы на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя вынікі і абагульненні; пададзеныя студэнтам работы вылучаюцца арыгінальнасцю ідэі, аўтарскай трактоўкі і навізнай сюжэтна-вобразнага ходу; актыўна працаваў на аўдыторных і індывідуальных занятках; творчую работу характарызуе імкненне да самастойнага асэнсавання і вырашэння ўзнятых у сцэнарных работах жыццёвых праблем; мае актыўную творчую пазіцыю.

8 – амаль выдатна – сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (у тым ліку тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць у пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай дысцыпліны; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай; студэнт выканаў усе прадугледжаныя праграмай заданні, грунтоўна авалодаў

тэорыяй і метадыкай прадмета, практычнымі ўменнямі і навыкамі, праявіў самастойнасць і творчую актыўнасць пры ўвасабленні вучэбна-творчага матэрыялу; упэўнены і вынаходлівы ў арганізацыі творчага працэсу; здольны да самастойнай працы па фарміраванні навыкаў сцэнарыста.

9 – *выдатна* – сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы; глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры; якаснае выкананне заданняў, прадугледжаных праграмай; сцэнарныя распрацоўкі адрозніваюцца індыўдуальным творчым падыходам, добрым густам, эмацыянальным зместам; студэнт паказаў блізкі да максімальна магчымага для свайго курса ўзровень рэалізацыі сцэнарнай задумы, мае глыбокія веды пра фундаментальныя прынцыпы і прыёмы драматургіі.

10 – *надзвычайна выдатна* – сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы, а таксама па асноўных пытаннях па-за яе межамі; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), граматычныя, лагічныя правільныя адказы на пытанні, бездакорнае веданне асноўных навукова-метадычных канцэпцый класічнай і сучаснай тэатральнай і святочнай драматургіі, валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць у пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры; актыўная работа на семінарскіх, практычных і індыўдуальных занятках; творчае і свабоднае выкарыстанне набытых ведаў, навыкаў і ўменняў у вучэбнай сцэнарна-рэжысёрскай практыцы. Праца студэнта адрозніваецца высокім узроўнем культуры, густу, творчым падыходам да абароны на экзаменах. Ён мае актыўную пазіцыю, пастаянна пашырае межы сваіх творчых магчымасцей; прымае актыўны ўдзел у жыцці групы.

Прыкладны пералік драматургічных твораў

- Ануй Ж. Жаворонок.
 Беленицкая Н. На крылечке твоём.
 Богаев О. Dawn-Way. Дорога вниз без остановок.
 Булгаков М. Белая гвардия. Зойкина квартира.
 Володин А. Мать Иисуса.
 Гарсия Л.Ф. Дом Бернарды Альбы.
 Гоголь Н. Женитьба.
 Горький М. Васса Железнова. Дачники.
 Греков Г. Ханана.
 Гришковец Е. Как я съел собаку. Одновременно.
 Драгунская К. Все мальчишки – дураки!, или И вот однажды.
 Дударев А. Вечар. Князь Вітаўт. Не пакідай мяне. Чорная панна Нясвіжа.
 Еврипид. Медея.
 Ионеско Э. Лысая певица. Бред вдвоём.
 Кавалёў С. Хохлік.
 Клавдиев Ю. Собаки-якудза.
 Коляда Н. Мадам Роза. Персидская сирень.
 Литвинова Р. Весна. “Небо. Самолет. Девушка”. Обладать и принадлежать.
 Мрожек С. Вдовы. Эмигранты.
 Наумов Л. Однажды в Маньчжурии.
 Каррьер Ж., Хиггинс К. Гарольд и Мод.
 Островский Н.А. Без вины виноватые. Волки и овцы. Бесприданница.
 Петрушевская Л. Квартира Коломбины. Три девушки в голубом.
 Разумовская Л. Домой!..
 Ростан Э. Сирано де Бержерак.
 Руббе С. Пожалел дурак дурочку.
 Солженицын А. Матрёнин двор.
 Софокл. Антигона.
 Сухово-Кобылин А.В. Смерть Тарелкина.
 Хармс Д. Комедия города Петербурга.
 Чехов А.П. Вишневый сад. Предложение. Чайка.
 Шекспир У. Гамлет. Король Лир. Ромео и Джульетта.
 Шмитт Э. Оскар и Розовая дама.

Вучэбнае выданне

АСНОВЫ ДРАМАТУРГІІ І СЦЭНАРНАГА МАЙСТЭРСТВА

**Тыпавая вучэбная праграма
для вышэйшых навучальных устаноў
па спецыяльнасці 1-17 01 05 Рэжысура свят (па напрамках)
(напрамак спецыяльнасці 1-17 01 05 – 01 Рэжысура свят (народныя))**

Рэдактар І.В.Смяян

Тэхнічны рэдактар Л.М.Мельнік

Надпісана ў друк

2011 г. Фармат 60x84¹/₁₆.

Папера пісчая № 2. Ум. друк. арк. 1,39. Ул.-выд. арк. 0,96.

Тыраж

экз. Заказ

.

УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”.

Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.

Ліцэнзія № 02330/0131818 ад 02.06.2006 г.

Надрукавана на рызографе

УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”.

Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.